

Seyðabókin:

GRAFIKARIN OG

Tað var sum seyður í rætt í Spaniastovu seinasta leygarkvöld, tá nýggja Seyðabókini var lögð fram.

DORIT HANSEN

Bøndur, røktingarmenn, fjallmenn, søguáhugað og fólk sum kendu fólkalívsfrøðingin Robert Joensen, vóru komin saman í gamla handlinum, har Jonhard Mikkelsen, stjóri í Sprotanum, greiddi frá bókini, Magna Thomassen, dóttir Robert Joensen, hugleiddi um pápan, og Niels

Absalonsen, bóndi í Viðareiði, segði nøkur orð um arbeiðið hjá fólkalívsfrøðinginum.

Talan er um størstu bókaútgávu hjá Sprotanum. Grafikarin, Sonja Kjølbro, hevur staðið fyri sniðgevingini, og Sosialurin hevur hitt hana og Magnu Thomassen til eitt prát um bókagerð og um mannin, sum granskaði og skrivaði bøkurnar, sum nú eru savnaðar í einari bók.

Pápi gekk altíð við penn og pappíri

Hann skrivaði bókur um útróður, men tordi ikki út á streymasjógv. Hann var ikki fjallmaður, men skrivaði fleiri bókur um seyð. Fyri arbeiðið fekk hann heiðurslønir og riddarakross, men inntøku fekk hann lítila. Tað sigur Magna Thomassen um pápa sín Robert Joensen.

Í 1968 fekk Robert Joensen mentanarvirðisløn M.A. Jacobsens. Tá hevði hann skrivað og útgivið sjei bókur um útróður, seyðhald og grind. Eftir viðurkenningina helt hann fram við arbeiðnum og gav nýggju bókur út afturat. Um seyð, høgtiðir, glaðing og minnismyndir.

– Arbeiðið at savna tilfar og geva bókur út fylti meiri og meiri, greiðir Magna Thomassen, dóttir Robert Joensen, frá.

– Pápa dámdi væl at spæla tennis og krokki, men tað segði hann frá sær, tí hann vildi hava tíð at skriva. Hann hevði fulltíðarstarv sum skrivari í kommununi, so granskningin og skrivningin lá eftir arbeiðstíð. Hann fór við penn og pappíri á fjall, í rættina og í

fjósið, og tá hann kom heim, skrivaði hann alt inn á maskin beinanvegin. Hann innrættaði sær eitt kamar á loftinum, og tá tað var fult av hyllum, bókum og pappíri, flutti hann inn í tað næsta, og soleiðis helt tað fram, til hann hevði yvirtikið so at siga alt loftið.

– Tá hann byrjaði at seta hyllar inn í hjúnarkamarið, flutti mamma út og innrættaði sær eitt lítið kamar, har hon kundi sova uttan bókur og pappír.

Krúllstova og rithøvundaloft

Robert Joensen fór átjan ára gamal niður at ganga í skúla. Eftir lokið studentsprógv byrjaði hann at lesa

til prest, men tá seinni heimsbardagi breyt út, var hann heima í feriu og fór ikki niðuraftur.

– Í 1941 giftist hann mammu míni Petrinu, og tey búsettust á Heygum og fingtu tvær døtur. Mamma hevði frisørstovu – krúllstovu kallaðu vit tað – og av tí at konur í Klaksvík arbeiddu í fiski, hevði hon ofta nógv at gera eftir vanligu arbeiðstíð. So ofta var tað pápi, sum tók sær av okkum eftir arbeiðstíð.

– Pápi gav sær tíð til okkum. Bæði í døgurðatímanum, tá hann sum oftast hevði onkran lut við til borðið, sum hann skuldi greiða okkum frá. Og eftir skúlatíð, tá m.a. lærði okkum at skjóta til máls í kjallaranum. Um kvöldarnar setti hann seg at granska

og skriva. Eg plagdi at hoyra hann ganga úti á loftinum. Hann gekk eftir gongini nakrar ferðir, og so setti hann seg við maskinuna at skriva. So upp aftur at ganga eina løtu og so innaftur í kamari at skriva. Soleiðis kundi hann arbeiða til langt út á náttina.

Hvat segði mamma tín um arbeiðið hjá pápa tínum?

– Eg hoyrði hana ongantíð siga eitt øvut orð um tað. Eg haldi, at tey góvu hvørjum øðrum frið at arbeiða. Hann brigslaði ongantíð henni, at hon klipti konum um kvøldið, og hon segði ongantíð nakað keðiligt um hansara skrivning. Mamma var ein klók, lívs-glað kona. Hon elsaði at loysa kross-orðagátur, stovuborðið hevði hon gjørt um til eitt borðtennisborð, og

í døgurðatímanum tók hon ofta ein svingom við mammubeiggja mínum, sum var gamal drongur og át hjá okkum.

Ræst kjøt einaferð um árið.

Magna Thomassen minnst ikki, at hennara barnaheim var øðrvísi enn tað hjá hennara javnaldrum.

– Tá tú ert barn, hugsar tú ikki so nógv um tað. Øll eru ymisk, men tíni foreldur eru bara tíni foreldur. Mamma var tann praktiska og handaliga hjá okkum. Pápi plagdi at siga, at tað einasta handverkið, hann hevði gjørt, var navnaskeltið á nestinum í Árnafirði. Tá hann fiskaði, rói hann bara fram við fjøruni, og hann slaktaði ikki seyð einsamallur. Vit

